

Sygn. akt VIII U 503/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Gliwicach

sprawy J. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 lutego 2016 r. **nr** (...)

1. oddala odwołanie;
2. przyznaje adwokatowi K. S. od Skarbu Państwa z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu wynagrodzenie w kwocie 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 82,80 zł (osiemdziesiąt dwa złote 80/100) podatku VAT.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 503/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lutego 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. K. prawa do emerytury w wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach wobec wymaganego 15 – letniego okresu takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż przez cały okres zatrudnienia od 11 września 1975r. do 31 marca 1990r. pracował w firmie Chłodnie (...) jako kierowca O. wożąc pracowników do pracy i z pracy, natomiast w ciągu dniówki wykonywał prace zbrojarza na budowie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS wskazał, iż z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie może ubezpieczonemu zaliczyć do takiej pracy zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G., gdzie ubezpieczony pracował na stanowisku kierowca, monter – zbrojarz. ZUS podniósł iż w toku tego zatrudnienia ubezpieczony kilkakrotnie pracował na budowie eksportowej i korzystał z urlopów dewizowych. Po wyłączeniu urlopów dewizowych sporne zatem pozostają okresy: od 11 września 1975r. do 9 marca 1982r., od 9 kwietnia 1982r. do 30 sierpnia 1987r. i od 3 października 1987r. do 31 marca 1990r.

Sąd Okręgowy ustalił:

Ubezpieczony J. K. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W dniu 27 stycznia 2016r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 lutego 2016r. ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998r. posiada 29 lat, 3 miesiące i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu zatrudnienia.

W szczególności do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 11 września 1975r. do 31 marca 1990r.

Sąd ustalił, iż J. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 11 września 1975r. do 31 marca 1990r. W tym okresie pracował na budowie eksportowej: od 24 kwietnia 1978r. do 31 maja 1978r., od 25 maja 1981r. do 3 marca 1982r. (od 10 marca 1982r. do 8 kwietnia 1982r. korzystał z urlopu dewizowego) i od 25 lipca 1986r. do 30 sierpnia 1987r. (od 1 września 1987r. do 2 października 1987r. korzystał z urlopu dewizowego).

W tym okresie zatrudnienia ubezpieczony był zatrudniony jako kierowca osinobusa oraz zbrojarz. Osinobus przewoził około 20 osób. Rano odwołujący dowoził pracowników do pracy – musiał przygotować samochód i zrobić 3-4 kursy a po skończonej pracy odwoził pracowników. Dowóz i odwiezienie pracowników zajmowało ubezpieczonemu około 2 godzin dziennie. Między przewozami pracowników był kierowany do pomocy przy pracach zbrojarskich.

W aktach osobowych ubezpieczonego znajdują się również angaże na stanowisku pracy monter – kierowca i monter – zbrojarz.

W okresie spornym w Przedsiębiorstwie (...) w G. wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie S. B. i B. G.. Świadek S. B. pracował od 1975r. jako monter konstrukcji metalowych – razem z ubezpieczony pracował w latach 1975 – 1977 w Hucie (...). Świadek B. G. pracował w Chłodniach (...) w latach 1974 – 2011 jako brygadzista ciesielski, z odwołującym pracował w latach 1975 - 1976 w Hucie (...).

W okresie od 14 maja 1990r. do 6 października 1991r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Zakład (...) w G. w charakterze kierowcy autobusu miejskiego.

W okresie od 6 maja 1993r. do 5 sierpnia 1994r., od 6 sierpnia 1994r. do 30 września 1995r., od 1 października 1995r. do 31 marca 1996r., od 1 kwietnia 1996r. do 31 maja 1996r. i od 1 czerwca 1996r. do 28 lutego 1998r. ubezpieczony był zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. w G. oraz (...) Sp. z o.o. w G. (łącznie od 6 maja 1993r. do 28 lutego 1998r.) jako kierowca samochodu ciężarowego.

W zaświadczeniu z dnia 8 lipca 2016r. (...) Sp. z o.o. wskazał, iż J. K. w okresie od 1 kwietnia 1996r. do 31 maja 1996r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t – wymienioną w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Ostatecznie ZUS uznał ubezpieczonemu 2 miesiące pracy w warunkach szczególnych z okresu od 1 kwietnia 1996r. do 31 maja 1996r.

Poza powyższym okresem ubezpieczony nie posiada świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Ustalono, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 29 lat, 3 miesiące i 27 dni. Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa (...) (k.14), zeznań świadków S. B. (nagranie z rozprawy z dnia 16 czerwca 2016r. min. 13.37 i n. k.19) i B. G. (nagranie z rozprawy z dnia 16 czerwca 2016r. min. 20.42 i n. k.19) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 7 marca 2017r. min. 5.13 i n. k.50). Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych a ubezpieczony wskazywał, iż nie posiada innych dowodów z dokumentów ani dowodów osobowych poza przedstawionymi w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy ostatecznie zaliczył mu do takiej pracy jedynie 2 miesiące z okresu od 1 kwietnia 1996r. do 31 maja 1996r.

Ubezpieczony natomiast domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 11 września 1975r. do 31 marca 1990r. w charakterze kierowcy osinobusu i zbrojarza, okresu zatrudnienia od 14 maja 1990r. do 6 października 1991r. w (...) Zakład (...) w G. w charakterze kierowcy autobusu miejskiego oraz okresu od 6 maja 1993r. do 28 lutego 1998r. w firmie (...) w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, by ubezpieczony legitymował się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Jak wskazuje materiał dowodowy w spornym okresie pracy ubezpieczony wykonywał pracę łączoną kierowcy osinobusu i zbrojarza. Rano dowoził bowiem pracowników do pracy a po skończonej pracy odwoził ich., przy czym dowóz i odwiezienie pracowników zajmowało ubezpieczonemu około 2 godzin dziennie. Natomiast między przewozami pracowników ubezpieczony pracował jako zbrojarz.

Prace kierowcy osinobusu można zakwalifikować do prac wymienionych pod poz. 2, Dział VIII wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), gdzie wymieniono prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Z kolei pod poz. 4 Działu V powołanego wykazu A wymieniono prace zbrojarskie.

Sąd orzekający wskazuje jednak, iż pracy łączonej nie można zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych, gdyż ubezpieczony nie wykonywał żadnej z tych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nadto w ocenie Sądu ubezpieczony nie wykazał, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach. W aktach osobowych ubezpieczonego znajdują się angaże na stanowisku pracy monter – kierowca i monter – zbrojarz. Przesłuchani świadkowie S. B. i B. G. potwierdzili wykonywanie pracy kierowcy osinobusu i zbrojarza, przy czym pracowali oni jedynie wraz z ubezpieczonym w latach 1975 – 1977 w Hucie (...). Za pozostały okres zatrudnienia jak i okresy pracy na eksporcie ubezpieczony nie przedstawił innych dowodów, wskazujących iż faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Sąd wskazuje, iż z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G., po wyłączeniu urlopów dewizowych sporne są okresy od 11 września 1975r. do 9 marca 1982r., od 9 kwietnia 1982r. do 30 sierpnia 1987r. i od 3 października 1987r. do 31 marca 1990r. co łącznie daje staż około 14 lat i 4 miesięcy.

Brak zaliczenia tego okresu do pracy w warunkach szczególnych powoduje, że ubezpieczony nie może nabyć prawa do spornego świadczenia, nawet przy założeniu że taką pracę świadczył w okresach zatrudnienia w (...) Zakład (...) w G. od 14 maja 1990r. do 6 października 1991r. oraz w firmie (...) od 6 maja 1993r. do 28 lutego 1998r. (z którego uwzględniono 2 miesiące). Okresy te dają łącznie około 6 lat i 2 miesiące co nie wystarcza do nabycie prawa do spornego świadczenia.

Dlatego też Sąd nie prowadził postępowania dowodowego odnośnie zatrudnienia w (...) Zakład (...) w G. oraz firmie (...), gdyż nawet uwzględnienie tych okresów w całości nie daje ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia (z uwagi na nieuwzględnienie zatrudnienia w Chłodniach (...)). Nadto ubezpieczony nie składał innych wniosków dowodowych.

Reasumując, postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony nie legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, a zatem – niezależnie od spełnienia pozostałych przesłanek – nie może on nabyć prawa do spornego świadczenia.

W konsekwencji Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu Sąd orzekł w oparciu o § 15 ust. 2 oraz § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801).

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek